Ч. 28. Львів, Пятниця, дня 6. (19.) лютого 1904. Річник VIII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . . 10 кор
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . . 1·70 кор.

За границею:
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановиx псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. **пл. Домбровского (Хорунщини).** Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошени звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

ЗАЯВА.

Повітова народна руска Орґанізация на повіт виборчий Броди по відбутій в Бродах дня 16. лютого 1904. р. нараді Русинів брідского повіта постановила:

1) Солідаризуючи ся в цілости з постановою Народного Комітету у Львові оголосити **ВПов. Пана Олександра Барвіньского**, ц. к. професора учит. семинариї, одиноким народним кандидатом на посла до сойму при доповняючім виборі з повіта Броди.

2) Уконституватись яко комітет виборчий, котрий дальшу акцию виборчу має провадити.

В Бродах, дня 16. н. с. лютого 1904.

Анатоль Долиньский, парох Бродів. Іван Кулїцкий, декан і парох Маркополя. Іван Чировский, парох Корсова. Лев Сїлїньский, парох Ражнева. Михайло Ваврик, парох Підкаміня. Михайло Олексишин, парох Суховолї. Йосиф Цегельский, парох Голоскович. Терфіль Ґутковский, парох Ясенева. О. Микола Герасимович, парох Лешнева. О. Микола Рицар, парох Щурович. О. Іван Герасимович, парох Туря. Селяни: Павло Шемрилко, Іван Колїсняк. Іван Шандрук, Калїстрат Дратвіньский, Михайло Нагорний, Василь Глусь.

Вісти з азийского боєвища а балканьске питанє.

(X) З азийского боєвища все ще нема певних вістий, позаяк і Росия не квапить ся з оповіщуванєм боєвих подій, окрім таких хиба, які годї затаїти, а так само Японцї, придержують ся методи підчас війни з 1894/5 року і не звіщають анї про успіхи анї невдачі. Супроти того остають лише здогади. На основі тих здогадів можна приняти, що Японцї заняті дальшим перевозом війска на Корею і що відділ російскої фльоти в Порт-Артурі є все ще безчинний. Сензацийні вісти про бомбардованє Порт-Артура д. 11. с. м. і про бій з відділом фльоти коло Владивостока та змаганя до причаленя війска коло Лявитун вимагають провіреня.

Нещасливий почин війни для Росиї додає відваги явним і тайним ворогам до всякої кирині. Анґлія держить ся нібито невтрально, але в дійсности є се страдальний опір, який може Росиї заподіяти чимало лиха. Анґлія тепер нагадала собі з великою точностю постанови париского мира і берлиньского договору, які заборонюють російским кораблям перепливати Дарданелї. Сї паперові постанови давно вже в дійсности перестали обовязувати, але тепер Анґлія якось відсьвіжила се нараз у своїй тямцї і грозить обсадити війском острів Лємнос. Очивидно розходить ся о те, щоби за всяку ціну не пустити російских кораблїв скрізь Гелєспонт. Балтийска фльота російска приневолена також відбувати далеку подорож довкола Европи, наколи схоче дістати ся на східно-азийске боєвище, але поки доплине під Ґібральтар, то вже Анґлія придумає якусь причину, щоби зборонити їй перепусту, бо она невтральна! Під покришкою сеї невтральности позваляє Анґлія лише на один день причалювати в углевих пристанях на Червонім морі і Індийскім океанї, а задлятого Росияни приневолені топливо везти на власних углевих пароплавах і доповняти засоби на отвертім морі. Задля невтральности затопила Анґлія також один корабель в Суєскім каналї і спинила тим способом переїзд, а лише з трудом повело ся усунути сї перепони. Тепер виявило ся наглядно, яку силу має в своїх руках Анґлія, захопивши Середземне море і морску дорогу до Індиї для себе.

Рівночасно за споконвічним ворогом Росиї, Анґлією, підносять голову инші єї противники. В Китаю починає ся ворушити, а китайский цїсар не може вдержати народу, що рве ся також до бою. Крім того й Американцї острять собі зуби, бо й они бажали-б щось для себе придбати. Таким способом помалу склала ся коаліция, що явно і нишком пособляє Японцям. Се очивидно приневолить Росию згромадити всї свої сили на далекім Сходї, навіть колиб західно-европейска єї границя мала бути лишеною війскових залог.

Тут не грозить Росиї нїяка небезпека, позаяк Німеччина не думає про яку небудь зачіпну війну з нею, а вихісновує лише се положенє з торгово-полїтичного становища. Австрия також не думає напасти з заду Росию, на основі дотеперішного австрийско-російского порозуміня. Се порозумінє відносить ся вправдї до балканьского питаня, але договір в Мірцштеґ може набрати важного значіня. Тепер вже доволї виразно прояснило ся, що мирові і реформові змаганя російско-австрийскі на Балканї не ведуть до цїли, коли кождої хвилї може дійти до того, що Туреччина й Болгария хватять за оружє. Спільна акция Австриї й Росиї поки-що на довший час показує ся неможливою задлятого, позаяк Росия приневолена буде всю свою силу звернути на далекий Схід. Покаже ся отже конечна потреба змінити постанови з Мірцштеґу і Росия повинна дати Австриї необмежену повновласть на війскові почини на Балканї в інтересї обидвох держав. Тут можна докладно розмежити обосторонні інтереси і Австрия певно не почне нїчого, що би було супротивне інтересам Росиї.

Супроти руху, який починає ся на Балканьскім півострові і грізної постави Туреччини, Болгариї і Македонцїв не остане Австриї нїчого иншого, як зробити рішучо лад на Балканї. Нема однак що манити ся так, як свого часу ґр. Андраші; тут треба з поважною силою виступити. Успіх Австриї на тім полї вийшов би також в користь Росиї. Наколи на Балканї почне ся з весною ворохобня, припаде Австриї природна задача, сповнити важне послаництво не лише у власнім інтересї, але й в інтересї Росиї на основі австро-російского порозуміня. Отже скоро лише в Македонії покаже ся луна, не може Австрия вижидати, аж російскі війска віднесуть наконечну побіду над Японцями, лише чимскорше повинна приступити до довершеня своєї задачі. Австрия не може і не повинна бути лише постояльцем російским на Балканї, що має там пильнувати спокою, она повинна також обезпечити свої інтереси, не нарушуючи тим інтересів заприязненої з нею Росиї.

Промова посла д-ра Евгена Олесницкого

на 45. засїданю галицкого сойму дня 29. жовтня 1903 в справі отвореня рускої ґімназиї в Станиславові.

(Дальше).

Я факту не бороню, авантура зістає авантурою, але прошу зважити мотиви. Тая афера була спровокована через невластиве поступованє сих, котрі є обовязані до більшої розваги як молодїж.

Але каже Є. ґраф Тарновский: »а чемуж ви, пришедши по тей афеже до сейму, не запротестовалїсьце пшецїв тему?« — Справа та зараз безпосередно по факті була поставлена в той спосіб, що була нам дорога до сего зовсїм загороджена. Ледво прийшли ми до сеї салї, а вже запевнено нас, що справа пропала і нїяка сила людска єї не вратує.

І щож мали ми супротив того робити, чи може ми мали роздерти наші одежи, посипати голови попелом і сказати »согрішилисьмо«? Чи жадалисьте від нас форми того рода, щоби ми достоїнство наше понизили? Єсли би справа була властиво в соймі порушена, були би ви мала і наше становиско зазначене, а прецїнь ви самі знаєте, що ми говорили і які були наші погляди і з того кути против нас оружє не годить ся.

Є ще один арґументик, маленький вправдї, Є. Е. ґрафа Тарновского, але і того не хотїв би я лишити без відповіди. Каже Є. Ексцеленция intra parentesim, що селянин з під Теребовлї, Галича і Коломиї не інтересує ся сею ґімназиєю і не відчуває єї потреби, і то має бути арґумент, що не треба вам ґімназиї, бо селянин з під Галича і Коломиї потреби сеї не чує.

Коли слухаю таку арґументацию, то пригадує ся менї одно оповіданє із сьвятого письма, про сїм праведників спячих в Ефезї — на котрих Бог спустив сон і они через 300 лїт спали а потім пробудившись, надзвичайно диновали ся і анї раз не могли зориентовати ся в змінених відносинах. І у нас є такі братя ефезкі в полїтицї, котрі переспали много лїт що-до Русинів і їх розвою, бо хто слїдив розвій наш, той мусить бути переконаний, що на сих селянах з під Коломиї, Теребовлї і Галича, нинї сусвільність руска не огрaничає ся і нинї маємо на стілько сил інтелїґентних, покликаних і спосібних до рішаня о питанях наукових і справах шкіл, що не потребуємо конечно числити ся з тим, що скаже селянин з під Галича і Коломиї. Однак навіть межи сими селянами не стоїть справа так зле, як се Є. Ексцеленция представляє; нинї і селянин розуміє потребу середної школи і будьте переконані, що нинї в краю

много душ хлопских навіть в повіті бучацкім, (*веселість*), котрі відчувають важність сеї справи.

Каже Є. Е. ґраф Тарновский: »Сон єще інне ґімназия, о цо вам ходзї, можецє посилаць вашон млодзєж до інних ґімназиюф«. Правда, є, але півчверта на 2500 учеників так, що молодїж руска в краю майже в такім самім числї є позбавлена можности до руских шкіл ходити. А впрочім єсли зайде потреба засновати одну більше ґімназию польску, для чого не говорить ся тодї »є инші ґімназия«, лише засновує ся не одну, але 6 шкіл середних в однім роцї!

То не є рівна міра і то не є рівний арґумент. Ви-ж знаєте добре, що нинї не розходить ся вже о саму станиславівску ґімназию; то руско-польска справа станула на вістрю меча, то вже засаднича борба, тутка має ся рішати квестия, чи маємо скапітулювати раз на все і віддати ся безвідклично на ласку і неласку вашої більшости; то перелом в нашій полїтицї, то не з нашої, але з вашої сторони демонстрация і такий удар, котрий знесе хиба сей, у котрого нема крихти чести.

З уст Є. Е. ґрафа Тарновского пав ще один дуже важний заміт, що ми нарочно поставили факти так, щоби було вирахованє на ефект за границею. Га, се арґумент справдї цікавий! Инакше того зрозуміти не можна, як хиба, що ми підкупили п. Цєньского, щоби таке справозданє представив, скаптували цїлий сойм против нас голосувати, щоби ґімназиї не дістали і потім зробили ефект за границею.

Що тичить ся того, то будьте певні, що на се нїхто з нас не рахував і не рахує. Коли би ми хотїли в полїтицї нашій викликати такий ефект за границею, то мали би ми до того досить нагоди при кардинальних річах маніфестувати ся так, щоби то і понад край пішло, за границю. Пригадую вам справу тїшиньскої ґімназиї, там, де ходило о справи промислові — тодї мали ми досить нагоди сказати в сей спосіб, щоби то ad usum третого пішло. Але того не було — отже і ви не викликуйте таких річий, бо не маєте основи твердити, що ся тенденция у нас проявляє ся.

Се були би арґументи, котрі упали нинї з сих двох сторін против рускої ґімназиї. Як бачите панове, я надзвичайно старанно і детайлїчно перейшов їх один за другим і ви мали нагоду переконати ся, що арґументу річевого зовсїм не було, що справа стоїть без мотивів, без нїякої основи арґументів.

Але поза тим читає ся инший арґумент, арґумент фактичний, хотяй анї в справозданю, анї у внесеню не написаний. Тим арґументом, панове, є передовсїм ненависть ваша до нас. (*Брава*).

(Дальше буде).

Японьско-росийска війна.

Поправки і відкликанє вістий.

Чим дальше в лїс, тим більше дерев — так і в ріжних вістий з далекого Сходу утворив ся непрохідний гущак, через який треба собі прорубувати стежку сокирою строгої критичности. Бо не лише що надходять нові неімовірні вісти, але і давні дементують на кождім кроцї. Зразу доношено, що майже всї ушкоджені росийскі кораблї потонули, пізнїйше ограничило ся се тілько до кружляка „Аскольда“, а тепер виходить, що і „Аскольд“ є в направі і небавом буде знов здатний до бою. Було сказано, що Японцї заняли шлях зелїзницї в Квантунґу і відтяли Порт-Артур від решти сьвіта, — тимчасом доносять, що адмірал Алексеєв поїхав зовсїм безпечно сею зелїзницею на північ. Так само відкликують тепер рішучо донесеня про знищенє владивостоцкої фльоти і доносять, що чотири воєнні кораблї повернуло назад до Владивостока. А вже прямо клясично виглядає баламуцтво чи таки неправдомовність телеґрам в описї одного анґлїйского офіцира, очевидця першої японьско росийскої битви, коли відїздив з Порт Артура. Виходить з того опису, що японьска фльота цофнула ся з рівними, коли не з більшими стратами, як росийска. І справдї тепер росийска праса закидує Алексєєви, що дуже незручно зредаґував телеґраму до царя, яка повинна була звучати: напад Японцїв відпертий, три кораблї ушкоджені.

Комбінациї Японії.

Сьмілий напад на Росию і величезна рекляма, яку робили собі Японцї зі своїми першими успіхами, були очевидно обчислені на се, щоби станути у сьвітлї героїв у своїх жовтих племяників в Кореї та в Китаю і розбудити в них воєнне одушевленє. Доперва, коли би Китайцї заворушили ся і заатакували Росию здовж манджуской границї, могли би Японцї числити на успіхи супротив Росиї. В Китаю удержують Японцї власні редакцийні бюра і даром роздають вістки про свої пересаджені і видумані побіди. І справдї китайске посьпільство почало вже рухати ся, бо навіть на китайскім дворі повіяв вже инший вітер, ворожий дотеперішним росийским союзником. Через Париж доносять, що з ріжних китайских провінций надходять вісти про вибух повстаня. Ворохобники кидають ся на висших урядників китайских і на Европейцїв. Між иншими убито кількох европейских цлових урядників. Як з того видко, сей рух є більше з анархістичними тенденциями. А невтральність Китаю є запевнена дотичною заявою всїх держав за ініциятивою Сполучених Держав. Так отже та сама Америка, що попхала Японїю до нерівної війни, тепер обмежує єї забаги і комбінациї на загальну борбу рас.

Становиско Росиї.

Для зображеня росийского духа на Сходї є характеристичний дневний розказ намісника Алексєєва: »Геройске війско і фльота — стоїть в розказї — повірені менї з найвисшої сторони. Тепер, коли зір царя, Росиї і цїлого сьвіта звернений на нас, мусимо памятати про се, що маємо сьвятий обовязок боронити царя і вітчини. Росия велика і могуча. Коли наш ворог сильний, то се повинно додати нам нових сил, щоби єго поконати. Великий є дух росийских вояків і моряків. Наша армія і наша маринарка має богато славних імен, які нам в сїй хвилї повинні станути приміром. Господь, що завсїгди підпирає справедливі справи, вчинить се і тепер. Будьмо єдні та приготовані до дальшої борби. Нехай кождий заховає спокій ума, щоби міг лїпше сповнити свій обовязок; нехай кождий покладає надію на поміч Всевишнього, най сповнить свою працю і памятає, що молитва до Бога і служба для царя нїколи не є страчені. Най живе цар і вітчина, Бог з нами. Урра!«

Але не тілько на Сходї Росия тепер заанґажована. Виправа Анґлїї до Тибету, викликана вирахованєм, що зашахована на Сходї Росия не буде могла противдїлати сему, занепокоїла петербурскі круги. Бюро Райтера доносить звідтам що ґенерал-ґубернатор Туркестану, а заразом комендант тамошних війск, який від якогось часу перебував в Петербурзї враз з шефом свого ґенерального штабу, виїхав до Туркестану з далеко ідучими військовими повномочиями, на випадок, колиб Анґлїя виступила ворожо против Росиї, або наставала на єї інтереси в Тибетї, або в Персиї. Die Zeit доносить, що ґенерал-ґубернатор Шереметєв вже одержав розказ з Петербурга змобілїзувати як найскорше всї війска Туркестану і коли Анґлїя не цофне своїх війск з Тибету, зараз таки рушити через Авґанїстан до індийскої границї. Такого маршу Анґлїя не бажає собі, бо до сухопутної війни з Росиєю не є приготована. Тож напевно відкличе війска з Тибету. »Новоє Время« уважає протест Росиї против виправи Анґлїї до Тибету за доказ, що Росия зовсїм спокійно і без журби глядить на воєнне положенє. Теперішна війна не вичерпала енерґії і сил Росиї. Росия може сама сторожити над власними інтересами і на Балканї і у східній Азиї. А »Сьвет« заявляє в своїй певности побіди, що війна з Японцями рішить ся аж під столицею Кореї. Мир наступить доперва тодї, коли Росия возьме Корею під свій протекторат і обсадить ґарнізонами корейскі пристани.

Борба на суші.

Напади японьскої фльоти на Порт-Артур мають маскувати виладовуванє японьских війск на Корею. В тім взглядї доносить росийска телеґрафічна аґенция з Порт-Артура: По борбі під Порт-Артуром цофнула ся японьска ескадра зі стратою трех кораблїв в полудневім напрямі до Чепульпо. В Ґензан є сконцентрованих 60.000 японьских війск, які мають машерувати до Манджуриї. Безнастанно прибувають нові військові віддїли. Наша мобілїзация відбуває ся знаменито. В твердинї Порт-Артура оголошено стан облоги. Ся твердиня є нездобута. Комендант Стефель видав проклямацию, яка успокоїла населенє. Фахові нїмецкі круги доносять, що в Порт-Артурі є запасів поживи на 6 місяцїв для 300.000 війска, отже про виголодженє кріпости не може бути бесїди. — Вісти про виладуванє Японцїв є дуже непевні. Times доносить з Манджуриї, що в кількох місцях они пробували висїсти, але Росияни прогнали їх. Daily Express доносить з Чемульпо, що Японцї висадили вже 120.000 війска в Кореї, а корейске правительство вже цїлком перейшло на сторону Японцїв. Японьскі рапорти стверджують, що до сеї пори нема ще Росиян в північній Кореї. З другої-ж сторони доносять телеґрами про великі трудности і небезпеки, з якими Росияни мусять бороти ся при транспортї війск сибірскою зелїзницею. На Байкальскім озері, при укладаню шин через лїд мало затопити ся 600 вояків в наслїдок бурі, яка поторощила криги. Се донесенє неконче імовірне, бо додає заразом, що тепер панують там морози до 40° низше нулї; при таких морозах лїд є достаточно грубий, щоби витримати і найбільші тягарі. Комендант першої кронштадскої ескадри, адмірал Макаров, веде акцию положеня зелїзничого шляху через леди Байкалу.

Відозва!

Весна!... весна!... Оклик сей радісний розходить ся, лунає всюда! Тїшить ся рибка в водицї, пташка весело тріпочесь і думає о гнїздочку між листом на деревинї, — цїла природа веселить ся!...

Одна лиш птиця журить ся — сумує тужливим оком глядить, бо тяженька єї минувшість, а чи щастє коли до неї завитає? — не знати!

Що се за пташка? Чому місто щасливою взбившись під блакит гуляти в просторі, так тяжко сумує?

Се наш »Руский Сокіл“! Се товариство наше, котре цїле єство своє віддає на власність Вітчинї, котре чоловіка вже від маленької дитини гартує, щоб придбати їй здорових, до роботи охочих горожан! Те товариство, котре лучить в собі всї верстви народа в одну велику армію, котра під окликом »Бодрім ся!« могла-б нам виборoти лїпшу долю!

Що Соколи наші працюють, на се найлїпший доказ перший виступ »Сокола« стриганецького і станиславівского сего року на концертї в честь Шашкевича.

О скілько однак праця нашого »Сокола« станиславівского була би хосеннїйшою, коли би він мав свою хату, свою салю ґімнастичну?

На жаль однак наш „Сокіл“ не лише, що не посїдає своєї хати, але, здає ся, буде мусїв дїяльність свою цїлком застановити, бо нїхто не хоче йому салї на вправи наймити.

Длятого виднїйші патріоти міста Станиславова на специяльно скликаних зборах ухвалили, що »Сокіл«, се найбільше пекуча справа повіту, котра накладає на кождого Русина обовязок вписати ся в члени сего товариства в цїли скріпленя єго на внї. В сїй цїли вибрано комітет, котрий до року має придбати »Соколови« нашому хату в цїнї 20.000 злр., а фонди на будову зібрати в дорозї складок.

Склад комітету:

Мирон Іван, інжінер. *Др. Мандичевський Іван*, адвокат. *Др. Янович Володимир*, лїкар, голова „Сокола“. *Якубович Евген*, професор. *Черняєський Теодор*, директор каси міщанської. *Скочдополь Карло*, артист маляр. *Стефанишин Іван*, директор Каси міщ. *Тимяків Антін*, авскультант суду. *Савка Петро*, міщанин. *Малинович Пантелеймон*, начальник „Сокола“. *Будзиновский Генрих*, містоголова „Сокола“.

Підписаний комітет звертаєсь отже на сїм місци до Вас, Родимцї, з кличем: „Не дайте загибати нашому „Соколови“! Поможіть йому, щоб орлим летом взбивсь як найвисше і щоб дух і ідея сокільска стали окликом верховодства

в народі, а тогді сьміло будем могли надіятись відродженя Руси-України через сокільство.

Кому справа народного відродженя лежить на серци, най спішить з помочию нашому „Соколови“ в Станиславові в формі хотяйби найменших жертв грошевих, а „Сокіл“ поклавши власне своє гніздо — свою хату, виплекає нам поколїнє, котре буде боротись на взір давного козацтва, що за політичну свободу, за руско-український народ кожду пядь рідної землї поливали своєю кровю і засівали своїми кістками

Всякі жертви просимо висилати під адресою: Генрих Будзиновский, Станиславів 2, варстати зелїзничі.

Виказ жертв будемо поміщувати у всїх русько-українських часописях.

Комітет для будови хати „Сокола“ в Станиславові:

Мирон, голова. *Малинович*, писар.

Новинки.

— **Календар**. В пятницю: руско-кат. Вуколя, Юліяна; рим.-кат. Конрадв. — В суботу: руско-кат. Партенія; рим.-кат. Никифора.

— **Для Львовян**. Виклад проф. Ганущака »про літературну критику« заходом »Кружка українських дівчат« відбуде ся в суботу дня 20. с. м. о 6. год вечером в викладовій сали пасажу Міколяша. Вступ 10 с, для молодїжи 5 сот.

— **З Перемишля**. Заходом товариства »Руских Жінок« відбуде ся в понедїлок дня 22. с. м. відчит д-ра К Студиньского, професора львівского університету, на тему: »Гетьман Мазепа в історії та літературі«. Початок о 7. год. вечер.

— **Пожарний „Сокіл“ Кобиловолоках**, теребовельского повіта, засновано на статуті львівского »Сокола«. Статут затвердило вже намісництво.

— **Із Самбірщини** пишуть нам: Завдяки щирій працї самбірскої філії »Просьвіти« зачинає поволи Самбірщина двигати ся із свого ославленого уже занепаду. Ту і там закладають ся пожиточні просьвітні та економічні інституциї, що будять тутешні села із довгого сну. До таких місцевостий належить і велике село Кульчиці. Особливо тамошна шляхта зачинає виказувати щораз більше поступу. І так ми доносили уже, що там віджила читальня »Просьвіти«. Дня 20. м. м. відбули ся збори сеї читальнї, а на них вибрано ось такий виділ: голова читальнї о. крилош. Д. Гординьский, заступник голови п. Володимир Кульчицкий Дашинич, а секретар п. Іван Кульчицкий Дашинич. Завдяки невсипущій працї кульчицкого пароха, о. Гординьского і декого із щирих селян, розвиває ся читальня прегарно і громадить коло себе численно нарід (майже виключно шляхту). В послїдних днях заложено в Кульчицях громадский шпихлїр а кромі того подано уже до затвердженя статути пожарної філії »Сокола«. *Я. А. Г.*

— **З Ярослава**. Заповіджений на день 4. с. м. вечерок на дохід докінченя будови бурси ім. св. Онуфрея в Ярославі випав під кождим зглядом сьвітло, бо і добре забавлено ся і на докінченє будови бурси лишило ся 740 К чистого доходу. Число ласкавих учасників було дуже поважне, а весела забава в 56 пар протягла ся аж до білого дня. Завдячити се маємо по части і П. Т. панам офіцирам, а особливо 89. полку, котрі, як минулих разів, так і тепер, із своїм полковником взяли участь в нашій забаві. Тому складаємо отсим сердечну подяку Впв. Пану полковникови Дітльови за ласкаве безплатне уділенє музики, як і за возвеличенє нашого вечерка своєю і своєї жени присутностию, а всїм П. Т. панам офіцирам за ласкаву участь. Рівнож сердечно дякуємо Впв гостям з Перемишля, котрі мимо того, що мають свої вечерки, не жалують нїколи труду, анї видатків і рік річно беруть участь в наших вечерках, — могуть они стати приміром для неодних наших найблизших сусїдів з околиці, котрі не уважають за потрібне бодай часом явити ся на наших забавах. Вкінці складаємо сердечну подяку всїм Впв. Панам ярославским, котрі датками або трудом причинили ся до урядженя буфету, всїм ласкавим гостям, як і всїм П. Т. Добродіям, котрі наддатками, або немогучи бути лично, надісланими датками причинили ся до збільшеня доходу, а іменно: З Ярослава: Впв. П. др. М. Кочиркевич 12 К, п. Стецяк 10 К, о. І Хотинецкий 7 К, п. др. Россберґер 7 К, п. Людкевич 2 К, п. др. Вортман 3 К, п. Преторюс 2 К, п. Анґерман 1 К, п. др. Ґрабовский 2 К, п. Ром 2 К, п. Пелевич 4 К, п. Лушпиньский 11 К, п. др. Блюменфельд 2 К, п. Клецан 10 К, п. Ю. Штрісовер 10 К, п. др. Тшасковский 10 К, п. Каспшицкий 3 К, п. др. Діцюс 3 К, п. Г. Штрісовер 10 К, п. Сенатович 2 К, п. Рихлїк 4 К, о. др. Чопор 3 К, — з Любачева: п. Капко 10 К, п. др. Полохайло 5 К, п. др. Розенблїт 5 К, п. Мошиньский 3 К, п. Фрізер 3 К, п. Козорик 3 К, о. Т. Скобельский з Жукова 11 К, о. Годованьский з Сурохова 5 К, о. крил. Стрийский з Перемишля 5 К, п. Шумский з Павлосьова 1 К, о. Ґоцкий з Острова 2 К, о. Юрчиньский 1 К, п. Гадзевич 1 К, о. Станчак з Виеочка 5 К, о. Метеля з Люблинця 2 К, п. Глїбовицкий 10 К, о. Садовский з Перемишля 7 К, п. др. Кормош з Перемишля 17 К, п. Татишин з Цїшанова 4 К, п. Мелешкевич з Ніжапкович 3 К, о. Борисевич з Дрогоєва 5 К, о. Падох з Кривчи 2 К, о. Погорецкий з Перемишля 3 К, о. Костек з Нового Села 6 К, о. Давидович з Тартакова 5 К, п. Карчмарчикова з Порохника 2 К, п. Мачуґа з Жапалова 5 К, о. Грицикевич з Вязовниці 2 К, о. Ґоцкий з Опарівки 5 К, о. др. Людкевич з Перемишля 4 К, о. Кицак з Жабна 2 К, о. Гойдиш з Корчева 3 К, п. др. Вахнянин з Кристинополя 3 К, о. Яхно з Ванева 2 К, о. Демцьо з Крамарівки 3 К, п. Кульчицкий зі Львова 4 К, о. Менціньский з Хіднович 3 К, о. Пелех з Лївчи 3 К, о. Сенета з Розбора 2 К, о. Калимон з Рижкової Волї 2 К, п. Зєльонка 10 К. — За Виділ бурси ім. св. Онуфрея в Ярославі: *о. І. Хотинецкий*, предсїдатель. *о. К. Хотинецкий*, секретар.

— **Проба стріляня** із скорострільних нових полевих гармат відбула ся вчера на Штайфельдї коло Відня в присутности членів австрийскої і угорскої делеґациї. Сї нові гармати дають 8 стрілів в протягу 47 секунд, коли дотеперішні гармати давали 4 стріли в одній мінутї і 10 сек.

— **На політехніках в Австриї** записало ся в сїм зимовім півроцї разом 7597 слухачів, в чім є 524 надзвичайних. В віденьскій політехніцї є 2563 слухачів, в ческій в Празї 1687, в німецкій в Празї 858, в ческій політехніцї в Бернї 329, в німецкій в Бернї 620, а у львівскій політехніцї 1060 слухачів.

— **Сумний факт**. Одна з ґазет пише: У Львові оповідають про отсю сумну подію. В одній з женьских народних шкіл 8-лїтна дївчинка мала якийсь чирак на устах. Коли домашні лїки не загоїли чирака, родичі дївчини звернули ся по пораду до лїкарів, а сї заявили, що чирак є сифілїтичний. Тодї оглянено дївчинку близше і стверджено, що она заражена. В тій справі веде ся карне слїдство, а шкільні власти мають заборонити дїтям цїлувати ся в школї і цїлувати в руки учителїв і учительки. — Шкільні власти повинні були вже давно видати такий розпорядок і поручити учителям, аби пояснили дїтям, що цїлувати по руках чужі особи є нездорово.

— **Нещасна природа**. З Угнова доносять: Служниця тутешного адвоката д-ра Марка Кроніґа, Христина Кіт, розпалюючи онодї в печи дерево, полила єго нафтою. Однако в наслїдок експльозиї баньки з нафтою дївчина так сильно попарила ся на цїлім тїлї, що за кілька годин закінчила в страшних муках житє.

— **Застій в торговли**. З Підволочиск доносять що від пятьох днів не прийшов там нї один товаровий поїзд зза кордону, коли перед тим приїздило їх по кілька денно. Приватні склади збіжа стоять тепер пусті.

— **Як повело ся російским шпіонам у Парижи?** Недавно була горяча розправа в німецкім парляментї про те, що російскі шпіони ґаздують собі у Німеччинї так, як у себе в дома. При сїй нагодї назвав Бебель Німеччину – Stiefelputzer-ом Росиї! Росия впрочім має тепер своїх шпіонів по усїй Европі, які сповняють свої функциї то з більшим, то знов з меншим поводженєм. От в Парижи скоїла ся в послїдних часах така подія. Російскі еміґранти із верстви робітничої та студентскої сходили ся на збори та на відчити звичайно в однім касинї. Аж одного дня відкрито в сали трох російских шпіонів. Здемасковані післанцї матушкі Расеї стали шукати ратунку в утечі то забігли в одно місце яке є конечне в хатї, де проживають люди, і там покидали свої нотатки. Їх заведено назад до салї, силувано війти перед публику на підвисшенє, де їх відфотоґрафовано. Коли їм виражено ту пошану, яка їм і належить ся — повикидувано їх за двері. Вправдї Франция живе тепер у союзї і великій приязни з Росиєю, та в сїм случаю француські поліцияити дозволили на цїлу операцию із шпіонами і лише дуже здержанно проти неї протестували.

— **Винахідник телефону**. Загально уважають винахідником телефону Американця Ґрагама Белля та на дїлї винайшов сей прилад Німець Филип Райс з Ґайнгавзен. Тепер як раз минуло 30 лїт від єго смерти. Райс, пекарский син, був спершу субєктом в складї фарб, а відтак учителем та займав ся дуже прилїжно наукою фізики. Перший телефонїчний прилад свого винаходу представив на засїданю фізичного товариства в Франкфуртї 1860. р. По улїпшеню приладу демонстрував єго у друге на зборах природописцїв в Ґіссен дня 21. вересня 1864, але проти Райса виступив проф. Поґґендорф, а він сам мав за мало спритy, щоб осягнути які практичні вислїди із винаходу. З тої причини про винахід забуто, хоч єго опись подали часописи і підручники фізики. Правдивого винахідника пригадали собі люди аж тодї, як Бель улїпшив Райсовий винахід і відповідно вичо истав до практичних цїлий. Німецке правительство визначило Райсовій сїмї емеритуру. Сей єго ориґінальний телефон находить ся в почтовім музею в Берлинї.

— **В човнї довкола сьвіта**. До берегів міста Дурбана в Наталю причалило човно з двома мореплавцями, які забагли на своїм невеличкім човнї обїхати цїлу землю. Йде тут о заклад доволї значний, бо о тисячу фунтів штерлїнґів. В подорож свою вибрали ся ті сьмільчаки 21. мая 1901 із Ванкувер у британскій Колюмбії. В човнї їде африканьский капітан Фос і член канадийского парляменту Мокстон. Їх човно зроблене з одного цїлковитого кусня кедру, а робили єго Індийцї. До тепер перепороло оно вже филї цїлого Спокійного океану. З нової Зеляндиї заїхало до полудневої Африки, а відтак до полудневої Америки. Відси поїдуть ті мореплавцї до Японії, щоб відси повернути до дому. Та ледви чи їм вдасть ся доплисти тепер до Японії в часї війни.

— **Дещо про Японію**. Знаменитий журналїст Белефорт запитаний про Японію, відповів без обиняків, що се край чудовий. Вона чарує нас, як жінка. Коли єї покине ся то потягає нас до себе більше, чим би ми сего бажали і оставляє в души незатертий слїд. Самих Японцїв можна не любити, але годї не піддати ся тому чарівному вражіню, яке у нас викликають. Під зглядом економічним поступили они в послїдних трицяти лїтах так дуже, що подібного другого соціольоґічного явища мабуть годї і найти. По часах господарки майже природної — зявили ся лїси коминів, електричні мотори, і невгомонний фуркіт фабричних колїс. В 1898. р. було в Японцї 2.910 фабрик, які уживали моторів із силою 63.500 коний. Осередком промислового руху є Осяка, де вже 1899. р. було 1.933 фабричних коминів, 460 кітлів, 408 машин велитів. Виробляє ся тут все: тканини, вироби бавовняні, папір, капелюхи, цемент, сукно жовнярске, зелїзо, тютюни. Деякі машини зроблені після моделїв так нових, що про них не знають і европейскі індустрийні центри. Торговля японьска поступає також дуже швидко наперед. Із 26 мілїонів єн вивішної торговлї із р. 1868 осягнено в роцї 1901 аж 506 міль, отже за 33 роки торговля стала 16 рази більша. Перевозову службу торговельну перебрали Японцї також у свої руки, так що пр. урядили правильне комунїкацийне полученє з Европою що чотирнайцять день.

Японія буде півчверта рази так велика як Галичина, а вивінувана вона прегарними околицями й роскішною ростинностию, до якої вповнї достроюють ся чепурні та легонькі японьскі будівлї. Богацтва мінеральні також значні, головно обильні засоби камінного вугля. Підсонє в Японії не одноцїльне, так як єї країни розтягають ся від 30 до 45 степеня північної ґеґрафічної ширини. Положенєм своїм відповідала-б проте Японія краям положеним на берегах Середземного моря.

— **Дрібні вісти**. При улици Домбровского і Зеленій на Стрийскім передмістю появила ся пошесть шкарлятини. — Пошесть шкарлятини і дифтериту в Зарудцях, Зашкові і Гаях коло Винник вигасла зовсїм, як оголошує львівский фізикат. — Урядова »Ґазета львівска« оголошує, що чутка про дезерцию російских козаків з Заднишівки на галицкий бік є неправдива. — Дня 14. с. м. докінчено перекоп тунелю на вузкошляховій зелїзницї Переворск-Динів, будованій коштом краєвого видїлу. Сей тунель має 600 м. довжини і є одним з найдовших тунелїв в Галичинї. — Із Станиславова доносять, що майора кр. оборони Венцковского увязнено за надужитя при військовій бранцї а не за шпіоньство. — В Яворові застрілив ся син судового радника п. Кароля Кавецкого, який відбував службу при тамошнім полку кавалериї. - В Любіню великім увязнено Стефана Яхницкого, підозріного о злочин морду, доконаного онодї на 21 лїтнім парубкови Гриньови Войташкови в часї весїля у селянина Івана Ранского в Любіни вел.

Русини! Памятайте на українско руску бурсу в Новім Санчи.

Телеґрами

з дня 18. лютого.

Відень. Vaterland оголошує, що сегорічні весняні конференциї комітету епископів почнуть ся дня 23. с. м. під проводом кардинала Ґруші.

Берлин. Німецка прокураторня зарядила слїдство проти Квеселя, редактора социялїстичного Volksbote в Штетинї, за зраду стану російскої держави і за обиду російского царя.

Царгород. Порта донесла амбасадорам австро-угорскому і російскому, що онодї виїхало з Бурґас до болгарских прикордонних місцевостий 20 возів з оружем і амуніциєю. Порта донесла ще, що революцийний комітет македоньский мстить ся на тих всїх поселенцях в Македониї, які не хочуть приставати до ворохобників.

Софія. Один з визначнійших болгарских політиків висловив ся про положенє на Балканї, що хотяй Туреччина радїє з заанґажованя Росиї на далекім Сходї, то однак Росия має ще досить впливу, аби спинити Туреччину перед війною з Болгариєю.

Відень. N. fr. Presse доносить, що над всїма европейскими біржами з виїмкою льондоньскої нависло вчера сильне пригнобленє. На віденьскій біржі успокоїли ся вчера відносини наслїдком урядового запереченя алярмуючих вістий про мобілїзацию Австро-Угорщини з огляду на змагаючу ся ворохобню на Балканьскім півострові.

Відень. Бюро кореспонд. доносить з Токіо, що там говорять, немовби росийска армія перейшла ріку Ялю на корейску територию і машерувала на полудне.

Льондон. Daily Mail доносить, що частина японьскої фльоти стоїть тепер коло міста Гакодате (в полудневій части острова Єссо).

Льондон. Анґлїя закладає в Манджуриї два консуляти, а се в Мукденї і в Антунґ.

Льондон. Standard доносить з Тієнтсіну, що росийска фльота виїхала з Порт-Артура в незвіснім напрямі.

Times пише, що Росияни ушкодили 15 японьских воєнних кораблїв.

Новий Йорк. З Чіфу доносять, що вчера перетято підморский кабель межи Порт-Артуром а Чіфу.

Відень. Росийский амбасадор у Відни ґраф Капніст був вчера пополудни у мінїстра заграничних справ ґр. Голуховского і мав з ним довшу нараду.

Парохія порохницка
глядає сейчас ДЯКА

іспитованого, безженного, з добрим голосом, та щоби міг удїляти по змозї нотного сьпіву. На разї дістане мешканє і несогірші доходи. По двох-місяцях буде можна умовити ся о сталу ремунерацию.

Зголошеня надсилати: **о. Д. Бодревич в Порохнику**, почта в місци. 82(2—3)

Colosseum
в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Від 16. до 29. лютого 1904.

Нова величава проґрама!

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлю і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятниці **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч 9. у Львові.

Читайте! Читайте!

Повне видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кождій руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видало сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. **„ПОЕЗИЇ Т. ШЕВЧЕНКА“**. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнїйшою окрасою руських хат. Папір велїновий, формат, на взір европейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тілько за надісланєм **2 кор. 30 сот.** на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ »ПРОСЬВІТИ« у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

ЕКОНОМІСТ

місячник економічно-господарский, орґан стоваришень заробкових і господарских, почав виходити у Львові під редакциєю д-ра Михайла Коцюби і Костя Паньківского. Річно коштує 5 К. Адреса Редакциї і Адміністрациї: Львів, Ринок 10.

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропигійскій можна дістати отсї працї видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність ґімназий. Цїна 1 К.

Партийна полїтика і морал. Ц. 50 с.

Родинне житє (під розвагу руским »соколикам і паннам«). Ц. 50 с.

Социялїзм, етика і полїтика (під розвагу »старшим і молодшим«). Ц. 50 с.

Три перші працї зладжені на основі творів професора берлиньского унїверситету д-ра Фрідріха Паульзена.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні і МОНЕТИ

по найдешевшім курсї деннім не числячи нїякої провізиї.

Християнський Календар МІСИОНАРЯ

на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з почтовою пересилкою 60 сот. Зміст богатий, ілюстрациї гарні. При закупнї більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василія В. в Жовкві.*

Фахово рільнича часопись

„ГОСПОДАР“

(Перемишль, Побереже ч. 1)

зачала з 1904. р. семий рік свого видавництва. Виходить щомісячно в 16 сторонах битого друку, містить короткі, точно оброблені відомости з найновійших практик господарских (до 200 статий в роцї), примінених до потреб меншої посїлости і коштує в дорозї передплати **дві корони річно.**

Найновійший твір

Л. Лопатиньского
„ПАРАЦЯ“

комедия в 3 актах зі сьпівами

(з побуту лїтників)

відзначує ся невичерпаним йовіяльним гумором і жвавим диялоґом. Ся комедия збогачує знатно ґалєрию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуаций і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедиї упослїдженим недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових лїтників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Цїна 2 кор.

Набути можна у накладчика **С. Ґорука** у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

„Тревоги автора і видавника“

(умористична подія в натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрациї »Руслана« та в обох руських книгарнях у Львові.

Цїна примірника на велїновім папери виносить всего **30 сот.** (з почтовою пересилкою 35 сот.)

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова (приходить о годинї)
	6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20	з Чернівців (Галицї), Чорткова, Калуша
	6·50	з Сокаля, Рави рускої
	7·35	з Самбора, Хирова
	7·35	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче
	7·55	„ „ на дв. головний
	7·45	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
1·30	8·55	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
	9·57	з Стрия
	10·25	з Ґнїсна, Любачева
	11·15	з Станиславова (Керемезе, Потутор)
	1·10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
2·15		з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.
2·30		„ „ на дв. голов.
	4·35	з Стрия, Хирова, Борислава
	5·06	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	5·30	„ „ „ на дв. голов.
	5·20	з Яворова
1·40	5·40	з Чернівців, Іцкан
	5·50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
	5·55	з Белзця, Сокаля, Любачева
Ніч		
	8·29	з Яворова
12·20	9·20	з Чернівців, Букарешту
8·40	9·50	з Кракова, Відня, Берлина, Ясла, Риманова
2·31		
	10·00	з Самбора, Сянока
	10·02	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·20	„ „ „ на дв. голов.
	10·40	з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша
	3·09	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче
	3·30	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова (відходить о годинї)
	6·22	до Сучави, Жидачева, Керемезе, Потутор
1·50	6·30	до Підволочиск (Київа), Бродів дв. головний
2·04	6·43	„ „ „ дв. Підзамче
	6·45	до Лавочного (Пешту), Борислава, Дрогобича
8·25	8·35	до Кракова Відня, Праги, Берлина
2·50		
	9·05	до Лавочного, Хирова, Калуша
	9·25	до Самбора, Хирова
	9·40	до Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	до Чернівців, Потутор, Делятина
2·40	10·40	до Тернополя, Потутор, дв. головний
	10·57	„ „ „ дв. Підзамче
	3·05	до Стрия, Хирова, Борислава
	3·25	до Ґнїсна, Любачева
	3·40	до Самбора, Хирова
	3·50	до Яворова
Ніч		
	6·05	до Станиславова, Жидачева
12·45	6·15	до Кракова, Відня, Берлина, Варшави
	6·51	до Яворова
	6·40	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
	8·05	до Сокаля, Рави рускої
	9·00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
	9·20	„ „ дв. Підзамче
2·51	10·42	до Іцкан, Чорткова
	10·55	до Кракова, Відня, Варшави, Праги
	11.00	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	11·24	„ „ дв. Підзамче
	11·05	до Стрия
	11·11	до Жовкви (лише що недїлї)
	4·10	до Кракова, Відня, Праги, Самбора

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6. години вечером до 5. години 59 мінут рано.

Час середно европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12. год 36 мін часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч 5.) удїляє поясненя в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розкладки їзди.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский.** З друкарнї В. А. Шийковского.